

Gamla lekar

I alla tider har barn och vuxna lekt, på fester och till vardags. Många lekar har mycket gamla anor men leks fortfarande av barn. Andra lekar är nästan bortglömda. Förr lekte ofta hela familjen tillsammans. Gissningslekar, sällskapslekar, skämtlekar och bollekar. Här nedan följer några exempel på gamla lekar från Skåne. Kanske känner du igen några?

Rännstensboll

Denna lek finns upptecknad från Helsingborg. Den lektes på 50- och 60-talen, mest i stan.

Redskap: 1 boll

Antal deltagare: Jämt antal, minst 2

Så här går det till: Deltagarna delar sig i två lag som ställer sig mittemot varandra på varsin trottoar. Ena laget kastar bollen till motsatta rännstenen (trottoarkanten) så att den studsar tillbaka. Träffar man och bollen studsar tillbaka får laget 1 poäng. Om laget missar rännstenen går bollen över till det andra laget. Träffar man rännstenen, men bollen inte "orkar" hela vägen tillbaka, få den som kastat hoppa på ett ben ut i gatan och "rädda" bollen. Men bara om bollen ligger på den egna sidan av gatan, annars går bollen över. Det lag som först kommer upp till en överenskommen poängsumma har vunnit.

Tidningsleken

Leken finns upptecknad från Helsingborg. Deltagarna bör känna varandra till namnet.

Redskap: En hoprullad tidning

Antal deltagare: Minst 6

Så här går det till: Alla sitter i en ring på golvet (eller gräset). En deltagare står i mitten med tidningen i handen. En av de sittande börjar leken genom att säga namnet på någon annan i ringen. "Tidningsbäraren" ska då hinna rusa fram och slå denne i huvudet (eller på knäna). Den utropade kan komma undan detta genom att snabbt säga namnet på någon annan i ringen. Leken fortsätter tills "tidningsbäraren" hunnit slå någon med tidningen. De byter då plats och den som blev "slagen" blir "tidningsbärare".

Plocka klädnypor

Skämtlekar förekom förr ofta på kalas av olika slag. Ofta var det bara några stycken som utförde själva leken, medan de övriga såg på. Lekarna fungerade som underhållning. Eftersom skämtlekar "utsätter" de deltagande för åskådarnas skratt, kan man tänka på att en del människor är känsliga för när andra skrattar åt dem. Utse helst någon frivillig.

Redskap: 2 klädnypor, 2 ögonbindlar

Antal deltagare: 2

Så här går det till: Deltagarna får ta på sig varsin ögonbindel. En klädnypa placeras någonstans på varje deltagare som sedan snurras runt. Leken går ut på att de ska leta upp den andre och hitta klädnypan på motparten. Den som hittar klädnypan först vinner.

Peta ögat ur skomakaren

(Prega yad å skomagaren) Denna leken kommer från Skåne och lektes både inomhus och utomhus

Redskap: Ett vedträ, en långskaftad kvast och en pall

Antal deltagare: 2

Så här går det till: Vedträet ställs på högkant på pallen. Deltagarna ställer sig grensle över kvasten med ryggarna mot varandra och hålla fast kvasten mellan benen. Den som står vänd mot pallen håller i "skaftänden", den andra i "kvaständen". Leken går ut på att den som står med ryggen mot pallen ska försöka stöta ner vedträet med kvastskaftet, medan den andre ska försöka styra undan så att vedträet står kvar. Ramlar vedträet omkull är "yad pregad å skomagaren" och de två byter plats.

Slängaleken

Denna lek förekom över hela landet men under olika namn.

Redskap: Inga

Antal deltagare: 3-30

Så här går det till: En deltagare utses till ledare. Ledare tar någons hand och börjar svinga personen runt, runt. Plötsligt släpper ledaren handen och den andre fortsätter att svänga iväg på egen hand. När han eller hon trillar ska han "stelna" i denna ställning. Ledaren svänger alla deltagarna efterhand. När alla "stelnat" blir den som först rör sig ledare nästa gång.